

PROBA
samfunnsanalyse

Permitteringsperiodens varighet og tilbakekalling til permitterende bedrift

Utarbeidet for Arbeids- og
sosialdepartementet

Notat 2015 - 01

PROBA
samfunnsanalyse

Proba-notat nr. 1, 2015 Prosjekt nr. 15071
KAL/HB, 7. desember, 2015

--

Offentlig

--

Forord

Proba har arbeidet med et prosjekt om "Permitteringer og avgang fra arbeidslivet" for Arbeids- og sosialdepartementet 2012-2015. Resultater fra prosjektet er publisert i rapport 2015-07 fra Proba. Departementet har ønsket enkelte tilleggsberegninger som presenteres i dette notatet.

Notatet er utarbeidet av Knut Arild Larsen. Helene Berg har vært kvalitetssikrer.

Lars-Erik Becken

Proba samfunnsanalyse, desember 2015

Innhold:

1	INNLEDNING	1
1.1	Bakgrunn	1
1.2	Problemstillinger	1
1.3	Avgrensninger og definisjoner	1
2	UTVIKLINGEN FRA 1993 TIL 2011 FOR ULIKE VARIGHETSGRUPPER ...	5
3	TILBAKEKALLING OG VARIGHET, GJENNOMSNIITT 1993-2011	9
3.1	Alle grupper	9
3.2	Aldersgrupper	10
3.3	Utdanningsgrupper	10
	TABELLVEDLEGG	12

1 Innledning

1.1 Bakgrunn

Proba har arbeidet med et prosjekt om "Permitteringer og avgang fra arbeidslivet" for Arbeids- og sosialdepartementet 2012-2015. Resultater fra prosjektet er publisert i rapport 2015-07 fra Proba. Departementet har ønsket enkelte tilleggsberegninger for å belyse forholdet mellom permitteringsperiodens lengde og tendensen til å bli tilbakekalt til permitterende bedrift. Resultatene av disse tilleggsberegningene vises i dette notatet.

1.2 Problemstillinger

I Proba-rapport 2015-07 analyseres forløpet for de som avsluttet en permitteringsperiode i et kvartal i perioden 1993-2011. Det viser seg at 81 prosent av dem er tilbake i permitterende bedrift kvartalet etter avsluttet permittering. Formålet med tilleggsberegningene er å vise hvordan tilbakekallingsraten har variert med hvor lenge de permitterte har vært permittert i siste permitteringsperiode.

Den maksimale permitteringsperiode ifølge regelverket bringes ikke inn i beregningene. Vi ser på faktisk lengde på siste permitteringsperiode for den enkelte person.

Problemstillinger i notatet er:

- Avtar tendensen til tilbakekalling med økende lengde på siste permitteringsperiode?
- Hvordan varierer forholdet mellom tilbakekalling og permitteringsvarighet over tiden?
- Hvordan varierer forholdet mellom tilbakekalling og permitteringsvarighet med alder og utdanning?

1.3 Avgrensninger og definisjoner

Populasjon

Vi benytter det registerdatamaterialet som er mottatt fra Statistisk sentralbyrå til bruk i prosjektet, se Proba-rapport 2015-07. I dette tilleggsprosjektet avgrenses dataene til personer som har vært permittert minst en gang i perioden 1993-2011 og der vi har tilstrekkelig informasjon om permitterende bedrift til at vi kan avgjøre om de har gått tilbake til denne bedriften etter permitteringen eller til en annen bedrift eller ikke til noen bedrift. Avgrensningen er nærmere dokumentert i vedlegget til Proba-rapport 2015-07.

Tilbakekalling

At en arbeidstaker blir tilbakekalt til permitterende bedrift, betyr i dette notatet at arbeidstakeren er tilbake i permitterende bedrift som arbeidstaker uten å være permittert, i kvartalet etter at permitteringsperioden ble avsluttet. Tilbakekalling omfatter her ikke eventuelle tilfeller av at noen ble kalt tilbake men avslo et slikt tilbud.

Varighet av permitteringsperiodene

Vi lager en variabel for samlet varighet av avsluttede permitteringsperioder for den enkelte person. Varigheten måles i antall kalenderdager. En person kan ha flere permitteringsperioder. Vi regner en permitteringsperiode som avsluttet når det har gått minst et kvartal uten at vedkommende har vært permittert. Varigheten i hver periode består av dager der personen har vært helt eller delvis permittert. Vi grupperer varigheten i 5-ukers intervaller, se Tabell 1.1.

Når vi skiller mellom permitteringsperioder med minst ett kvartal uten permittering, kan vi i noen tilfeller gå glipp av avbrudd i en permittering: Ifølge regelverket starter en ny permitteringsperiode (med lønnspliktperiode og fritaksperiode) etter sammenhengende arbeid hos permitterende arbeidsgiver i mer enn seks uker. Våre data er imidlertid tilrettelagt som kvartalsdata, og vi må derfor bruke mer enn seks uker for å skille periodene. I våre beregninger kan dette i noen tilfeller slå ut i lengre permitteringsperioder enn regelverket åpner for.

Tabell 1.1 Avslutninger av permitteringsperioder 1993-2011, etter varigheten på den permitteringsperioden som ble avsluttet

5	Til og med 5 uker	111401
10	Mer enn 5, til og med 10 uker	103858
15	Mer enn 10, til og med 15 uker	64630
20	Mer enn 15, til og med 20 uker	46609
25	Mer enn 20, til og med 25 uker	27809
30	Mer enn 25, til og med 30 uker	19903
35	Mer enn 30, til og med 35 uker	11582
40	Mer enn 35, til og med 40 uker	8032
45	Mer enn 40, til og med 45 uker	6201
50	Mer enn 45, til og med 50 uker	5342
55	Mer enn 50, til og med 55 uker	4706
60	Mer enn 55, til og med 60 uker	2646
65	Mer enn 65 uker	6885
		419604

En mer aggregert gruppering av varigheten er gitt i Tabell 1.2. "Til og med 30 uker" omfatter kvartaler da den maksimale fritaksperioden ved heltids permittering var 12, 20, 26 eller 30 uker. "Mer enn 30, til og med 55 uker" omfatter kvartaler da den maksimale fritaksperioden ved heltids permittering var 34, 36, 42 eller 52 uker.

Tabell 1.2 *Avslutninger av permitteringsperioder 1993-2011, etter grovere varighetsintervaller for den permitteringsperioden som ble avsluttet*

30	Til og med 30 uker	374210
55	Mer enn 30, til og med 55 uker	35863
65	Mer enn 55 uker	9531
		419604

Alder

Alder anslås ut fra fødselsår¹ Vi benytter aldersgrupper som vist i Tabell 1.3.

Tabell 1.3 *Avslutninger av permitteringsperioder 1993-2011, etter personenes alder det året permitteringsperioden ble avsluttet*

Alder	
16-24 år	51633
25-29 år	68381
30-39 år	119908
40-49 år	90884
50-69 år	88798
419604	

Utdanning

For høyeste fullførte utdanning skiller vi mellom kategoriene i Tabell 1.4.

Tabell 1.4 *Avslutninger av permitteringsperioder 1993-2011, etter personenes høyeste fullførte utdanning 1. oktober i det året permitteringsperioden ble avsluttet*

1	Grunnskole eller mindre	146417
2	Allmennfaglig utdanning (uavhengig av nivå)	35232
3	Videregående yrkesfaglig grunnutdanning, helse/sosial, idrett og ped	5099
4	Videregående yrkesfaglig grunnutdanning, yrkesfag ellers	58898
5	Videregående yrkesfaglig avsluttet (og påbygging), helse/sosial, idrett og ped	2423
6	Videregående yrkesfaglig avsluttet (og påbygging) yrkesfag ellers	124010
7	Uspesifisert fagfelt (uavhengig av nivå)	2739
8	Universitet/høyskole	33757
9	Ukjent utdanning	11029
Total		419604

¹ Den enkelte har altså samme alder i alle kvartalene i løpet av et år. Dette vil avvike noe fra nøyaktig alder beregnet ut fra fødselsdag. Dette betyr neppe mye for det bildet vi får frem i beregningene.

Kopling av datamaterialet

Variabelen for varighet av permitteringsperioder kobles til filer som viser hvor personer som har avsluttet en permitteringsperiode i et kvartal, er i neste kvartal (tilbakekalt, i annen bedrift, ikke i lønnet arbeid).

Deretter kan vi sammenlikne forløpet etter avsluttede permitteringsperioder av ulik varighet, samt studere eventuelle forskjeller mellom personer med ulik alder og utdanning.

Tallgrunnet for figurene er vist i vedlegg.

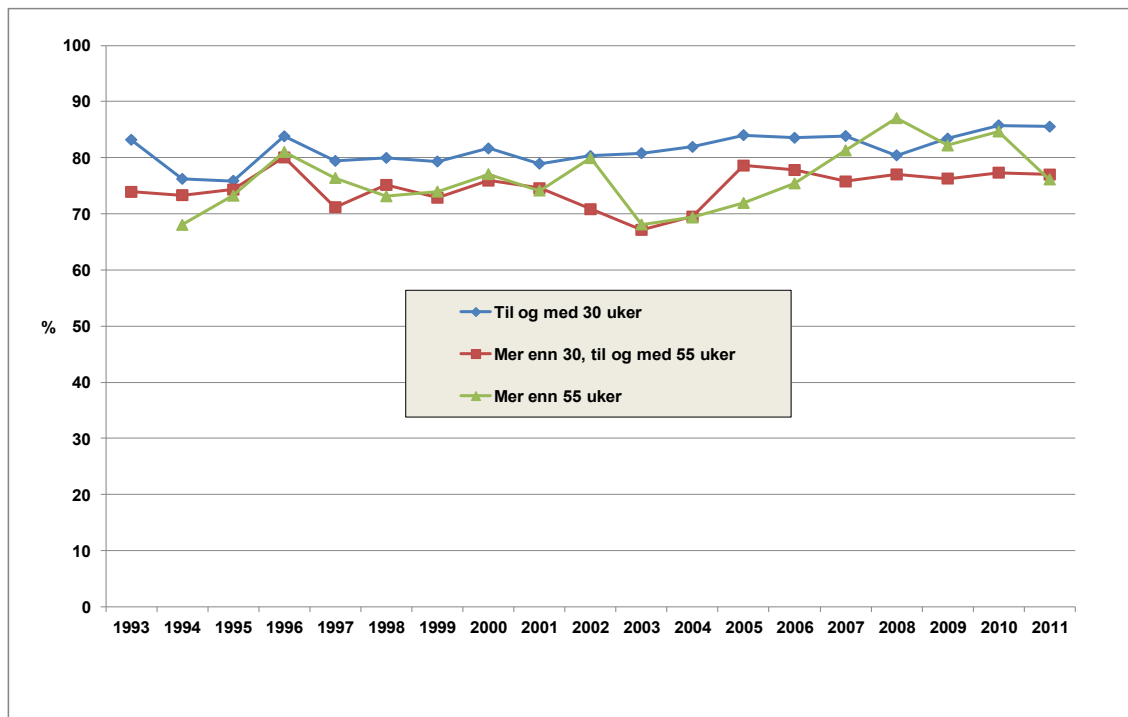
2 Utviklingen fra 1993 til 2011 for ulike varighetsgrupper

Andelen av de permitterte som blir tilbakekalt til permitterende bedrift er høyest for de som har avsluttet en kort permitteringsperiode. Av de som har avsluttet en permitteringsperiode på 30 uker eller mindre, var 81 prosent tilbake i permitterende bedrift kvartalet etter. For de som avsluttet lengre permitteringsperioder, var 75 prosent tilbake. Det er ingen forskjell mellom de som har hatt en periode som varer kortere eller lengre enn 55 uker. Dette er gjennomsnittstall for hele perioden 1993-2011.

Figur 2.1 viser utviklingen fra 1993 til 2011 i tilbakekallingsratene. En arbeidstaker kan ha avsluttet to eller flere permitteringsperioder i løpet av årene 1993-2011. De telles da med hver gang. Enheten i figurene er altså ikke person, men avsluttet permitteringsperiode.

Andelen av de avsluttede permitteringsperiodene med tilbakekalling er høyest for dem med en permitteringsperiode på 30 uker eller kortere i alle år unntatt 2008 (finanskrisen). I dette året er tilbakekallingen høyest for dem med mer enn 55 ukers permitteringsperiode bak seg.

Figur 2.1 Andelen av avsluttede permitteringsperioder der arbeidstakeren var tilbake i permitterende bedrift kvartalet etter avsluttet permittering, 1993-2011. Prosent

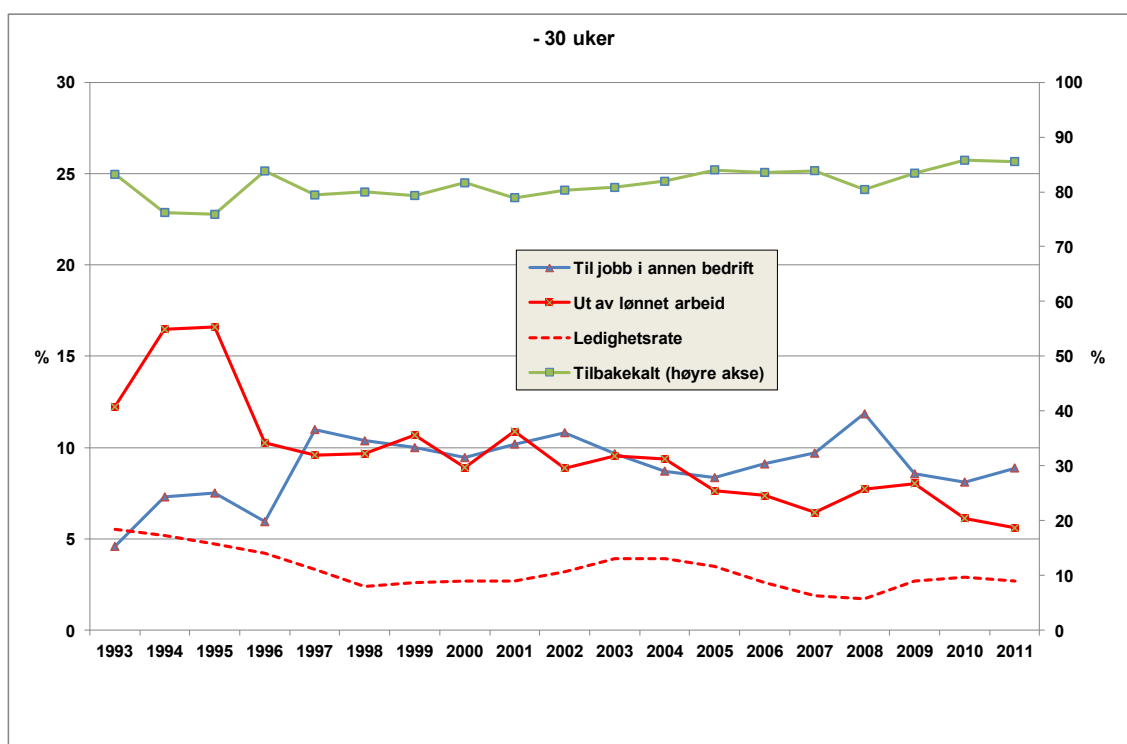

Kilde: Registerdata utlånt fra SSB

Figurene 2.2-4 viser for hver av de tre varighetskategoriene hvor de tidligere permitterte var i kvartalet etter avslutningen av permitteringen. Vi skiller mellom de som ble tilbakekalt (høyre akse), de som var registrert hos en annen arbeidsgiver, og de som gikk ut av lønnet arbeid. Den siste kategorien omfatter de som ikke var registrert med noen arbeidsgiver. Vi viser også arbeidsledighetsraten (NAV).

For avsluttede permitteringsperioder med varighet 30 uker eller kortere finner vi at overgangsratene til annen bedrift økte fra 2005 til 2008, for deretter å bli redusert. Andelen som forlot lønnet arbeid økte fra 2007 til 2009. Speilbildet av dette er en reduksjon i tilbakekallingen i 2008. Se Figur 2.2.

Figur 2.2 Avsluttede permitteringsperioder med **varighet 0-30 uker**, etter om arbeidstakeren gikk tilbake til bedriften, om de gikk til en annen arbeidsgiver eller om de gikk ut av lønnet arbeid, 1993-2011. Prosent

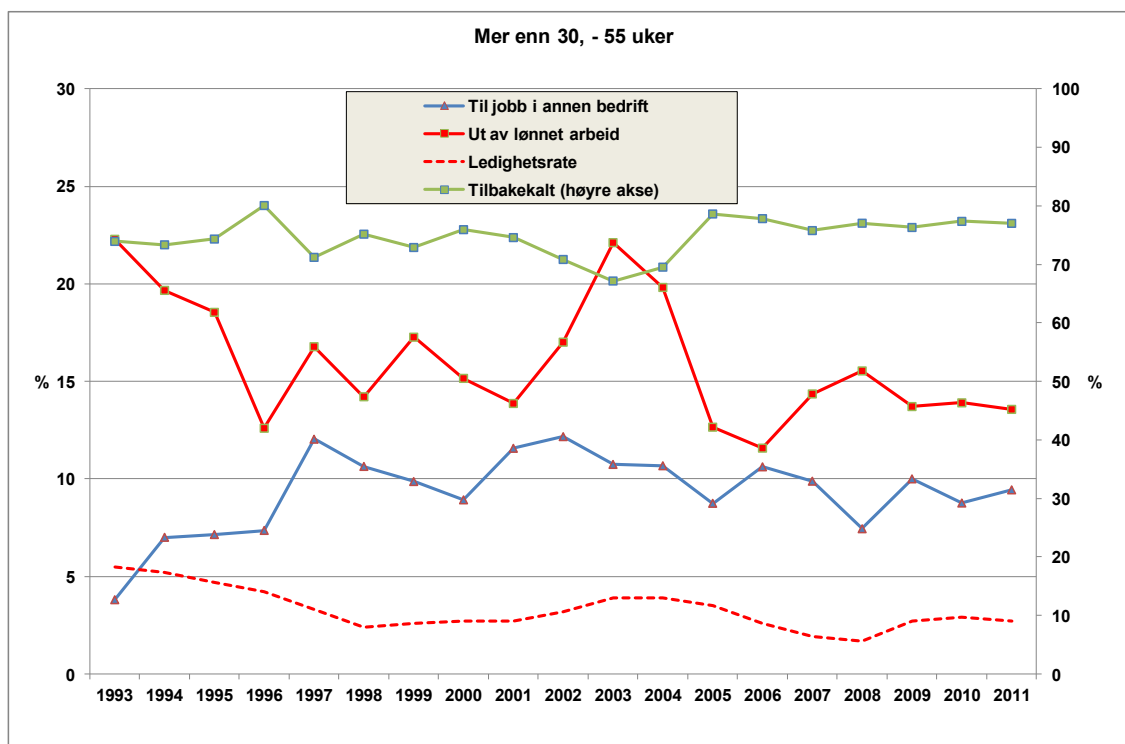
Kilde: Registerdata utlånt fra SSB

For avsluttede permitteringsperioder med varighet på mer enn 30 uker, opp til 55, er det en større andel som forlater lønnet arbeid enn som har overgang til en annen bedrift. Det er en særlig høy andel som går ut av lønnet arbeid i 1993 og 2003, år med høy arbeidsledighet. Andelen som går ut av lønnet arbeid øker fra 2006 til 2008, selv om ledighetsraten først øker fra 2008. Se Figur 2.3.

Etter 1996 svinger overgangsratene til annen bedrift rundt 10 prosent. Vi ser en nedgang i 2008.

Den høye andelen som går ut av lønnet arbeid i 2003 skjer samtidig med den laveste tilbakekallingsandelen.

Figur 2.3 Avsluttede permitteringsperioder med **varighet 30-55 uker**, etter om arbeidstakeren gikk tilbake til bedriften, om de gikk til en annen arbeidsgiver eller om de gikk ut av lønnet arbeid, 1993-2011. Prosent

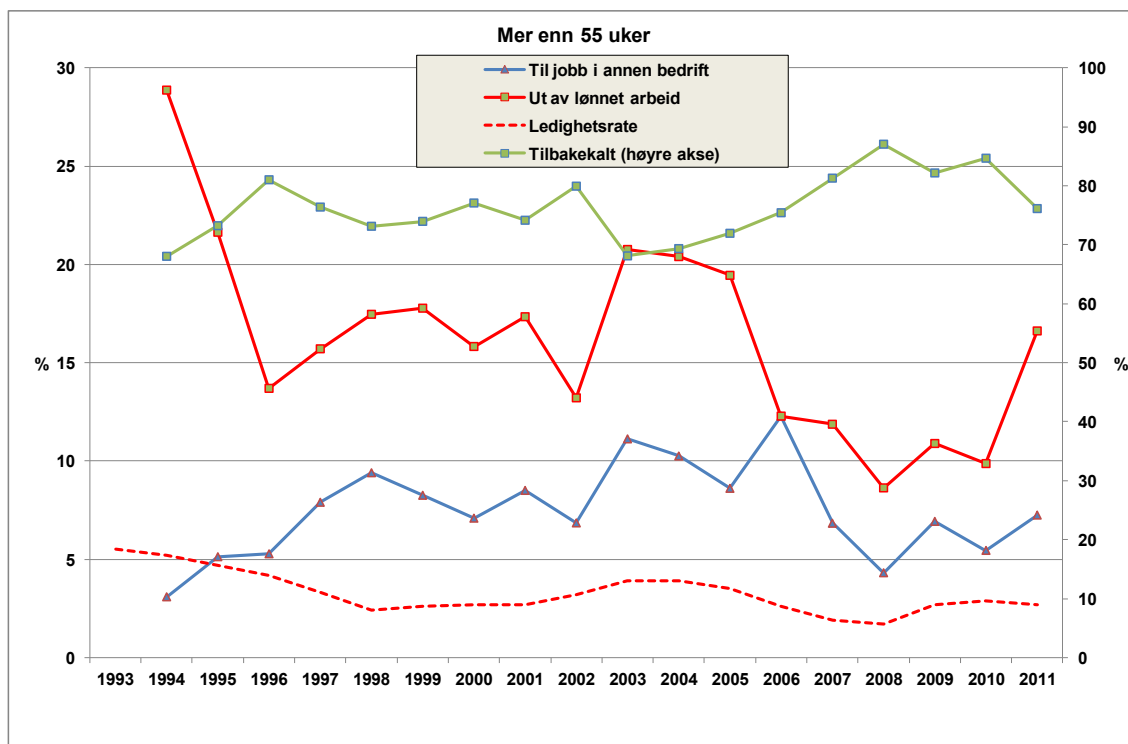

Kilde: Registerdata utlånt fra SSB

Også for avsluttede permitteringsperioder med varighet over 55 uker er andelen som forlater lønnet arbeid større enn (eller lik) andelen som har overgang til annen bedrift. Også her finner vi at det er en særlig høy andel som går ut av lønnet arbeid i 2003. I 1993 er det svært få observasjoner i denne varighetsgruppen, se tabellvedlegg. I 1994 er det imidlertid høy andel ut. Det er også en topp i 2011. Andelen som gikk til annen bedrift falt gjennom finanskrisen til vel 5 prosent. Se Figur 2.4.

Andelen av de permitterte som blir tilbakekalt økte jevnt fra 2003 til 2008. Dette sammenfaller med synkende avgang fra lønnet arbeid og et fall i overgangen til annen bedrift (fra 2006).

Figur 2.4 Avsluttede permitteringsperioder med **varighet over 55 uker**, etter om arbeidstakeren gikk tilbake til bedriften, om de gikk til en annen arbeidsgiver eller om de gikk ut av lønnet arbeid, 1993-2011. Prosent

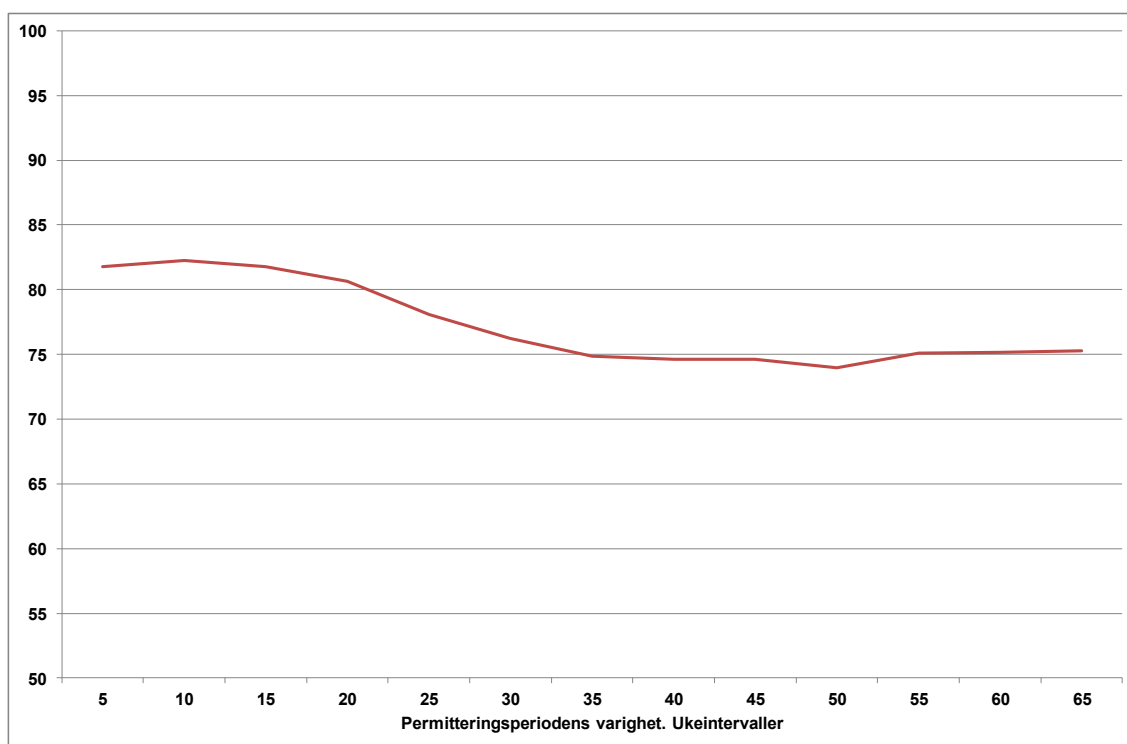
Kilde: Registerdata utlånt fra SSB

3 Tilbakekalling og varighet, gjennomsnitt 1993-2011

3.1 Alle grupper

Vi studerer her hvordan den gjennomsnittlige tilbakekallingsandelen for hele perioden 1993-2011 varierer med permitteringsperiodenes varighet (i 5-ukersintervaller). For alle avsluttede permitteringsperioder i 1993-2011, viser Figur 3.1 at andelen som ble tilbakekalt i gjennomsnitt er høyest for dem med kortest permitteringsperiode. De tre korteste varighetsintervallene (1-5, 5-10, 10-15 uker) har en tilbakekallingsandel på om lag 82 prosent. Tilbakekallingsandelen avtar med økende varighet av permitteringsperioden til og med 35 uker, ned til 75 prosent. Med økt varighet ut over 35 uker holder tilbakekallingsandelen seg stabilt på om lag 75 prosent.

Figur 3.1 Andelen av avsluttede permitteringsperioder 1993-2011 der arbeidstakeren var tilbake i permitterende bedrift kvartalet etter avsluttet permittering, etter varigheten på siste permitteringsperiode. Prosent

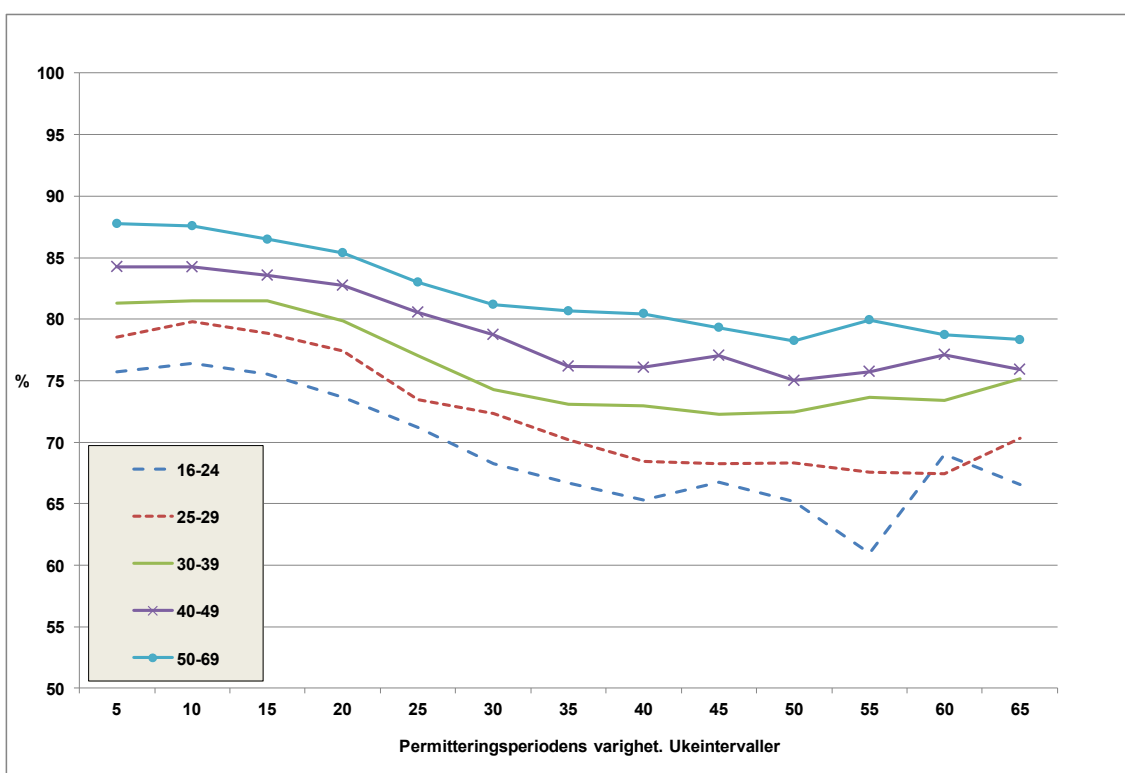

Kilde: Registerdata utlånt fra SSB

3.2 Aldersgrupper

Hver av aldersgruppene (Tabell 1.3) viser i hovedsak den samme profilen på forholdet mellom den gjennomsnittlige tilbakekallingsandelen og permitteringsperiodenes varighet: høyest andel tilbakekalte for dem med kortest permitteringsperiode og små forskjeller mellom dem med lengre permitteringsperioder. Figur 3.2 viser imidlertid at det er forskjeller i nivået på andelen tilbakekalte mellom aldersgruppene. Denne andelen øker med alderen.

*Figur 3.2 Andelen av avsluttede permitteringsperioder 1993-2011 der arbeidstakeren var tilbake i permitterende bedrift kvartalet etter avsluttet permittering, etter varigheten på siste permitteringsperiode. For ulike **aldersgrupper**. Prosent*

Kilde: Registerdata utlånt fra SSB

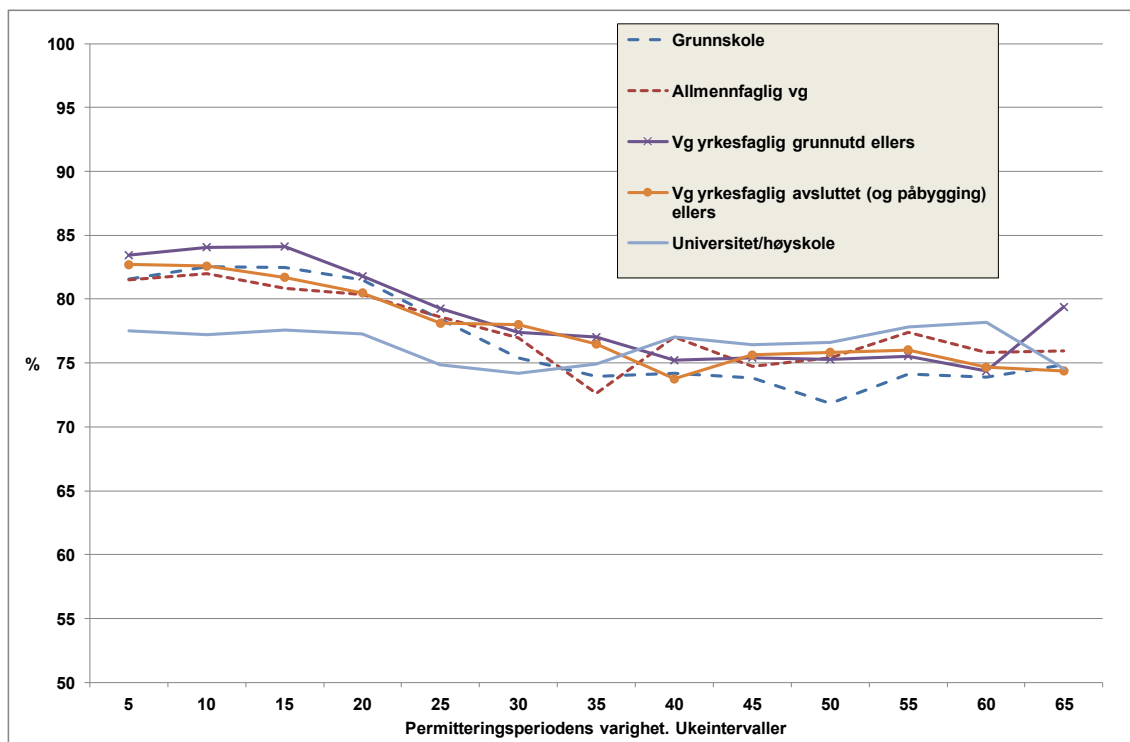
3.3 Utdanningsgrupper

Vi velger her ut utdanningsgruppene som er de mest vanlige blant permitterte. Det betyr at vi ser bort fra permitterte med utdanninger i gruppene 3, 5, 7 og 9 i Tabell 1.4. Dette omfatter videregående yrkesfaglig utdanning innen helse/sosial, idrett og pedagogikk, oppgitt utdanning men med uspesifisert fagfelt, samt ukjent utdanning. Vi står da igjen med 95 prosent av de avsluttede permitteringsperiodene.

Over halvparten av de som vi ser bort fra i det følgende, har uoppgitt eller ikke tilstrekkelig spesifisert utdanning. Antakelig omfatter dette i stor grad arbeidstakere født i utlandet.

Figur 3.3 viser at permitterte med universitet- eller høyskoleutdanning har en andel tilbakekalte på 76-77 prosent uansett permitteringsperiodens varighet. For de øvrige gruppene i figuren ser vi igjen at det er høyest andel tilbakekalte for dem med kortest permitteringsperiode og i gjennomsnitt små forskjeller mellom dem med lengre permitteringsperioder.

Figur 3.3 Andelen av avsluttede permitteringsperioder 1993-2011 der arbeidstakeren var tilbake i permitterende bedrift kvartalet etter avsluttet permittering, etter varigheten på siste permitteringsperiode. For ulike **utdanningsgrupper**. Prosent

Kilde: Registerdata utlånt fra SSB

Tabellvedlegg

Tallgrunnlag for figur 2.1-4

	Varighet 0-30 uker				Varighet 30-55 uker				Varighet 55- uker			
	Av-sluttet perm	Tilbake-kalt	Til jobb i annen bedrift	Ut av lønnet arbeid	Av-sluttet perm	Tilbake-kalt	Til jobb i annen bedrift	Ut av lønnet arbeid	Av-sluttet perm	Tilbake-kalt	Til jobb i annen bedrift	Ut av lønnet arbeid
1993	16458	13692	754	2012	184	136	7	41	4	4	0	0
1994	25920	19760	1890	4270	1485	1089	104	292	97	66	3	28
1995	22395	16997	1681	3717	2309	1716	165	428	721	528	37	156
1996	22690	19018	1347	2325	1699	1360	125	214	606	491	32	83
1997	19713	15658	2165	1890	1961	1396	236	329	1025	783	81	161
1998	18193	14549	1886	1758	1316	989	140	187	670	490	63	117
1999	21028	16682	2101	2245	1257	916	124	217	557	412	46	99
2000	27533	22481	2601	2451	2409	1829	215	365	733	565	52	116
2001	27762	21915	2828	3019	2654	1979	307	368	917	680	78	159
2002	20976	16846	2268	1862	1611	1141	196	274	613	490	42	81
2003	29390	23749	2838	2803	1592	1069	171	352	737	502	82	153
2004	24284	19895	2114	2275	3654	2540	390	724	907	629	93	185
2005	12419	10435	1037	947	1589	1249	139	201	360	259	31	70
2006	7706	6438	701	567	1149	894	122	133	350	264	43	43
2007	4397	3688	426	283	425	322	42	61	278	226	19	33
2008	4695	3776	556	363	309	238	23	48	139	121	6	12
2009	23889	19927	2044	1918	1160	885	116	159	101	83	7	11
2010	26637	22847	2159	1631	5900	4563	517	820	385	326	21	38
2011	18125	15503	1609	1013	3200	2464	302	434	331	252	24	55
Sum	374210	303856	33005	37349	35863	26775	3441	5647	9531	7171	760	1600

Tallgrunnlag for figur 3.1

Varighet	Prosent tilbakekalt
5	81,8
10	82,3
15	81,8
20	80,6
25	78,1
30	76,2
35	74,8
40	74,7
45	74,6
50	74,0
55	75,1
60	75,1
65	75,3

Tallgrunnlag for figur 3.2

Varighet	Alder				
	16-24	25-29	30-39	40-49	50-69
5	75,7	78,5	81,3	84,3	87,8
10	76,4	79,8	81,5	84,2	87,6
15	75,5	78,9	81,5	83,6	86,5
20	73,7	77,4	79,8	82,7	85,4
25	71,2	73,5	77,0	80,6	83,0
30	68,3	72,3	74,3	78,7	81,2
35	66,7	70,2	73,1	76,2	80,7
40	65,3	68,4	73,0	76,1	80,5
45	66,8	68,3	72,2	77,1	79,3
50	65,2	68,3	72,4	75,0	78,3
55	61,0	67,6	73,6	75,7	79,9
60	69,0	67,4	73,4	77,1	78,7
65	66,6	70,3	75,2	75,9	78,3

Tallgrunnlag for figur 3.3

Varighet	Høyeste fullførte utdanning						
	1	2	3	4	5	6	8
5	81,5	81,5	84,4	83,4	76,7	82,7	77,5
10	82,6	82,0	84,8	84,1	77,8	82,6	77,2
15	82,5	80,9	84,2	84,1	77,1	81,7	77,6
20	81,5	80,4	81,5	81,8	77,2	80,5	77,3
25	78,4	78,6	84,2	79,3	82,6	78,1	74,8
30	75,4	77,0	76,2	77,4	69,0	78,0	74,2
35	74,0	72,6	77,6	77,0	69,1	76,5	74,9
40	74,2	77,0	74,4	75,2	65,1	73,8	77,0
45	73,9	74,7	75,6	75,4	67,5	75,6	76,5
50	71,9	75,4	79,7	75,3	50,0	75,8	76,6
55	74,1	77,4	77,3	75,6	69,6	76,0	77,8
60	73,9	75,8	77,1	74,4	80,0	74,7	78,2
65	74,9	75,9	77,7	79,4	65,9	74,4	74,5